

**CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI
ADLÎ YARDIM AVRUPA
SÖZLEŞMESİ**

18.3.1968/1034 Sayılı Kanun
Metin:RG 16.10.1968

ÖNSÖZ

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi Hükümetler,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha sıkı bir birliği gerçekleştirmek olduğunu göz önünde tutarak;

Ceza işlerinde karşılıklı yardım konusunda ortak kurallar kabulünün bu amaca ulaştırıcı nitelikte olduğuna inanarak;

Karşılıklı adlî yardımın, daha önce 13 Aralık 1957 tarihli bir sözleşmeye konu teşkil etmiş bulunan suçluların geri verilmesi meselesiyle ilgili olduğunu gözönüne alarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

**BÖLÜM I
Genel Hükümler**

MADDE 1

1) Cezalandırılması, yardımlaşma talep edildiği anda, yardım isteyen tarafın, adlî makamlarının yetkisi içinde bulunan suçlarla ilgili her davada, Akit Taraflar, işbu Sözleşme hükümleri uyarınca, birbirlerine, karşılıklı olarak en geniş adlî yardımda bulunmayı yüklenirler.

2) İşbu Sözleşme, tutuklama ve mahkûmiyet kararlarının yerine getirilmesinde ve adi suç teşkil etmeyen askerî suçlarda uygulanmaz.

MADDE 2

Adlî yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir.

a) Talebin ilişkin olduğu suçlar, kendisinden yardım istenen Tarafça, siyasî suçlarla veya siyasî suçlara murtabit suçlarla veya malî suçlarla ilgili sayılıyorsa;

b)Kendisinden yardım istenilen Taraf, talebin yerine getirilmesini memleketinin egemenlik, güvenlik, kamu düzeni veya diğer öz çıkarlarına halel getirecek nitelikte görüyorsa.

BÖLÜM II

İstinabe

MADDE 3

1)Bir ceza davasına ilişkin olarak, soruşturma işlemlerinin yürütülmesi veya delillerin, dosya ve belgelerin gönderilmesi hakkında, yardım isteyen Tarafın adli makamlarınca yapılmış olan istinabe taleplerini, yardım istenen Taraf, kendi mevzuatında öngörülen şekillere uygun olarak yerine getirir.

2)Yardım isteyen Taraf, tanıkların veya bilirkişilerin andlı ifade vermelerini isterse, bu hususu açıkça talep edecek ve yardım istenen Taraf, milli mevzuatında bunu engelliyen bir hüküm yok ise, bu talebi yerine getirecektir.

3)Yardım istenen Tarafa, talep edilen dosya veya belgelerin asıllarına uygunluğu onaylı, örnek veya fotokopilerini göndermekle yetinebilir. Ancak, yardım isteyen Taraf, asıllarının gönderilmesini açıkça isterse, bu talep imkân nispetinde yerine getirilecektir.

MADDE 4

Yardım isteyen Taraf açıkça istediği takdirde, yardım istenen Taraf, istinabenin yerine getirilmesi tarihini ve yerini kendisine bildirecektir. İlgili memur ve kişiler, yardım istenen Tarafça rıza gösterildiği takdirde, istinabenin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.

MADDE 5

1)Âkit Taraflardan her biri, işbu Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdiî sırasında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiriyle, arama veya tutuklama amacını güden istinabelerin yerine getirilmesini aşağıdaki şartlardan bir veya birkaçına tabi kılıp kılmamak yetkisini saklı tutabilir.

a) İstinabeyi gerektiren suçun hem yardım isteyen hem de yardım istenen Tarafların kanunlarına göre cezalandırılabilir bir suç olması.

b) İstinabenin yerine getirilmesi, yardım istenen Tarafın kanunu ile bağdaşması.

2)Bir Akit Taraf, işbu maddenin 1 inci fıkrası uyarınca bildiride bulunduğu zaman, diğer Akit Taraflardan biri karşılık kuralını uygulayabilir.

MADDE 6

Yardım istenen Taraf, gönderilmesi istenen eşya, dosya veya belgelerin verilmesini, görülmekte olan bir ceza davası için zorunlu olması halinde geciktirebilir.

Yardıma istenen Taraf vazgeçmediği takdirde, istinabe yolu ile gönderilmiş olan eşya ile dosya ve belgelerin asılları, yardıma isteyen Tarafça, mümkün olan süratle, yardıma istenen Tarafa geri verilir.

BÖLÜM III

Usule Ait İşlemlerin ve Adli Kararların Tebliği Tanıkları, Bilirkişilerin ve Kovuşturulan Kişilerin Mahkeme Önüne Çıkmaları

MADDE 7

1)Yardıma istenen Taraf, tebliğ edilmek üzere yardıma isteyen Tarafça kendisine gönderilmiş olan usule ait işlemler ve adli kararları tebliğ edecektir.

Bu tebliğ hükmün veya usule ait kararın sadece muhataba intikalini sağlamak suretiyle yerine getirilebilir.

Yardıma isteyen Taraf açıkça istediği takdirde, yardıma istenen Taraf işbu bildiriye kendi mevzuatında benzeri bildirimler için öngörülen şekillerden birine veya mevzuatı ile bağdaşan diğer özel bir şekilde uyararak yerine getirir.

2)Tebliğatin yapıldığının delili, tarihli ve muhatabı tarafından imzalı bir makbuzla veya yardıma istenen Tarafın tebliğın vukuunu, şeklini ve tarihini belirten bir bildiri ile olur. Bu belgelerin biri veya diğeri yardıma istenen Tarafa derhal intikal ettirilir. Yardıma isteyen Tarafın isteği üzerine, yardıma istenen Taraf, bildirimini, kendi kanuna uygun olarak yapıp yapılmadığını tasrih edecektir.

Bildirimini yerine getirilmesi mümkün olamamış ise, yardıma istenen Taraf bunun sebebini, yardıma isteyen Tarafa derhal bildirir.

3)Akit Taraflardan, her biri, işbu Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdiinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile, kendi ülkesinde bulunan ve kovuşturulan bir kişi ile ilgili celpnamenin, mahkeme önüne çıkmak için tespit edilen tarihten bir süre önce, kendi makamlarına verilmesini isteyebilir. İşbu süre bahis konusu bildirimde tasrih edilecek ve 50 günü aşamayacaktır.

Mahkeme önüne çıkma tarihinin tespitinde ve celpnamenin intikal ettirilmesinde bu süre göz önünde tutulacaktır.

MADDE 8

Celbi talep olunup da celpnameye icabet etmeyen bir tanık veya bilirkişi, işbu celpname ceza ihtarını ihtiva etse dahi, yardıma isteyen Tarafın ülkesine kendi iradesiyle gitmediği ve orada usulüne uygun olarak yeniden celp edilmediği takdirde, hiçbir müeyyideye veya zorlayıcı tedbire tabi tutulamaz.

MADDE 9

Yardıma isteyen Tarafça tanık veya bilirkişiyeye ödenecek tazminat ile yol ve oturma giderleri, konut yerinden itibaren hesaplanacak ve kendilerinin dinlenileceği memlekette yürürlükte olan tarife ve yönetmeliklerde öngörülen miktarlardan az olmayacaktır.

MADDE 10

1)Yardıma isteyen Taraf bir tanık veya bilirkişinin kendi adlı makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli addediyorsa, bu hususu celbin tebliği ile ilgili talebinde belirtir ve yardımcı istenen Taraf bu tanık veya bilirkişiyi söz konusu adlı makamlar önüne çıkmaya davet eder.

Yardıma istenen Taraf tanığın veya bilirkişinin cevabını yardımcı isteyen Tarafa bildirir.

2) İşbu maddenin birinci fıkrasında öngörülen halde, talepname veya celpname, ödenecek tazminatın, yolluk ve oturma giderlerinin yaklaşık toplamını kapsar.

3) Bu amaçla kendisinden bir talepte, bulunduğu takdirde, yardımcı istenen Taraf tanığa veya bilirkişiyeye bir avans verebilir. Bu avans celpnamede zikredilecek ve yardımcı isteyen Tarafça yardımcı istenen Tarafa ödenecektir.

MADDE 11

1)Yardıma isteyen Tarafça, tanık sıfatıyla veya yüzleştirilmek amacıyla mahkeme önüne, şahsen çıkması istenilen her tutuklu kişi, yardımcı istenen Tarafça, belirtilen süre içinde geri gönderilmek ve uygulanabileceği ölçüde 12 inci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, dinlenmenin vuku bulacağı ülkeye geçici olarak gönderilir.

Gönderme talebi aşağıdaki hallerde ret olunabilir:

a) Tutuklu kişinin gönderilmeye razı olmaması,

b) Yardıma istenen Tarafın ülkesinde görülmekte olan bir ceza davasında, tutuklunun mevcudiyetini zorunlu olması,

c) Gönderilmesinin tutukluluk halini uzatır nitelikte bulunması,

d) Tutuklu kişinin yardımcı isteyen Tarafın ülkesine gönderilmesine engel diğer önemli sebeplerin var olması,

2) İkinci madde hükmü saklı kalmak şartıyla, yukarıdaki fıkrada öngörülen durumda, ülkesinden transit geçişin istendiği işbu Sözleşmeye Taraf olan üçüncü bir Devletin Adalet Bakanlığına gerekli bütün belgelerle birlikte yardımcı isteyen Taraf Adalet Bakanlığınca yapılan bir talep üzerine, tutuklu kişinin o Devlet ülkesinden transit geçmesine müsaade olunur. Her Akit Taraf kendi uyruklarının transit geçmesi için gerekli müsaadeyi vermekten imtina edebilir.

3)Yardıma istenen Taraf gönderilen kişinin serbest bırakılmasını istemediği takdirde, bu kişi yardıma isteyen Taraf ülkesinde ve gerektiğinde transit geçiş için müsaade istenilen Tarafın ülkesinde tutuklu kalacaktır.

MADDE 12

1)Hangi uyrukta olursa olsun, bir celp üzerine yardıma istenen Tarafın adli makamları önüne çıkacak olan tanık veya bilirkişi, yardıma istenen Tarafın ülkesinden ayrıldığı tarihten önceki eylem veya mahkumiyetleri için, yardıma istenen Taraf ülkesinde ne kovuşturulabilir ne tutuklanabilir ne de kişisel hürriyetlerinin herhangi bir şekilde sınırlandırılmasına tabi tutulabilir.

2) Aleyhine kovuşturma konusu teşkil eden eylemler sebebiyle yardıma isteyen Tarafın adli makamları önüne celp edilen bir kişi, hangi uyruktan olursa olsun, yardıma istenen Taraf ülkesinden ayrıldığı tarihten önce var olup, celpnamede söz konusu edilmeyen eylem veya mahkumiyetleri yüzünden, yardıma isteyen Taraf ülkesinde, ne kovuşturulabilir ne tutuklanabilir ne de bu kimsenin kişisel hürriyeti başka bir şekilde sınırlandırmaya tabi tutulabilir.

3)Yardıma isteyen Taraf ülkesinde, yardıma isteyen Taraf adli makamlarınca, bu Tarafın ülkesinde bulunması gerekli sayılmadığı tarihten itibaren 15 gün içinde, tanık, bilirkişi veya kovuşturulan kişi, bu ülkeyi terk etmek imkanına sahip olduğu halde, terk etmediği veya terk edip de geri döndüğü takdirde, işbu maddede öngörülen dokunulmazlık son bulur.

BÖLÜM IV **Adli Sicil**

MADDE 13

1) Bir ceza davası için zorunlu olup da, Âkit Taraflardan birinin adli makamlarınca talep edilecek adli sicil örnekleri ve bu hususa ilişkin her çeşit bilgi, yardıma istenen Tarafa, kendi adli makamlarını benzeri hallerde sağlayabilecekleri ölçüde, yardıma isteyen Tarafa gönderilir.

2) İşbu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülenlerin dışındaki hallerde, benzer talepler, yardıma istenen Tarafın mevzuatının, yönetmeliklerinin ve uygulanmasının öngördüğü şartlar içinde sonuçlandırılır.

BÖLÜM V **Usul**

MADDE 14

1)Yardımlaşma talepleri aşağıdaki hususları kapsamalıdır:

a)Talebi yapan makam,

- b) Talebin konusu ve gerekçesi,
- c) Mümkin olduğu ölçüde, ilgili kişinin kimliği ve tabiiyeti,
- d) Gerekiyorsa muhatabın adı ve adresi,

2, 3, 4 ve 5 inci maddelerde öngörülen istinabe taleplerinde diğer hususların dışında isnat edilen suç hakkında bilgi verilecek ve olayların kısa bir izahatı yapılacaktır.

MADDE 15

1, 3, 4 ve 5 inci maddelerde öngörülen istinabe talepleriyle 11 inci maddede bahis konusu edilen talepler, yardım isteyen Tarafın Adalet Bakanlığınca, yardım istenen Tarafın Adalet Bakanlığına gönderilecek ve aynı yoldan iade edilecektir.

2) İvedi hallerde, sözü geçen istinabe taleplerini, yardım isteyen Tarafın adli makamlarına gönderilebilir. İstinabe evrakı, istinabenin yerine getirilmesi ile ilgili belgelerle birlikte, işbu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen yoldan geri gönderilir.

3) 13 üncü maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen talepler, yardım isteyen Taraf adli makamlarınca doğrudan doğruya yardım istenen Tarafın yetkili mercilerine gönderilebilir. Ve cevaplar doğrudan doğruya bu merci tarafından verilebilir. 13 üncü maddenin 2 inci fıkrasında öngörülen talepler, yardım isteyen Tarafın Adalet Bakanlığınca yardım istenen Tarafın Adalet Bakanlığına gönderilir.

4) İşbu maddenin 1 ve 3 üncü fıkralarında öngörülenler dışındaki, adli yardım ve özellikle hazırlık soruşturması ile ilgili talepler, adli makamlar arasında doğrudan doğruya yazışma konusu teşkil edebilirler.

5) İşbu Sözleşmede müsaade edilen doğrudan doğruya yazışmalar, Milletlerarası Polis Teşkilâtı (Interpol) aracılığı ile yapılabilir.

6) Akit Taraflardan her biri, işbu Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdii anında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile, adli yardım taleplerinin tümünün veya bazılarının, kendisine, işbu maddede öngörülenlerden başka bir yolla yapılmasını bildirebileceği gibi, işbu maddenin 2 inci fıkrasında öngörülen halde istinabe taleplerinin bir örneğinin aynı zamanda kendi Adalet Bakanlığına gönderilmesini de isteyebilir.

7) İşbu madde Akit Taraflar arasında yürürlükte bulunan iki Taraflı Anlaşmaların, adli yardım taleplerini iki Tarafın makamları arasında doğrudan doğruya yapılmasını öngören hükümlerine dokunmaz.

MADDE 16

1) İşbu maddenin 2 inci fıkrasının hükümleri saklı kalmak şartıyla taleplerin ve bunlara ek belgelerin tercüme istenmeyecektir.

2) Akit Taraflardan her biri, Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdii anında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile taleplerin ve bunlara ek belgelerin, kendi dilinde bir tercümesi veya Avrupa Konseyi resmi dillerinden birine veya Avrupa Konseyi resmî dillerinden tercih edeceği bir dile

çevrilmiş metinleri ile birlikte kendisine gönderilmesini istemek hakkını saklı tutabilir. Diğer Taraflar karşılık kuralını uygulayabilirler.

3) İşbu madde iki veya daha çok Âkit Taraf arasında yürürlükte olan veya ileride yapılacak olan Anlaşmaların, taleplerin ve bunlara ek belgelerin tercümesi ile ilgili hükümlerine dokunmaz.

MADDE 17

İşbu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili olarak, gönderilen evrak ve belgeler her türlü onaylama işlemlerinden muaftır.

MADDE 18

Bir yardımlaşma talebi ile kendisine müracaat edilen bir makam, bunu sonuçlandırmaya yetkili değilse, bu talepnameyi re'sen, memleketinin yetkili makamına gönderecek ve talep kendisine doğrudan doğruya yapıldığı takdirde, yardım isteyen Tarafa aynı yoldan bilgi verecektir.

MADDE 19

Adli yardım talebinin her türlü reddi gerekçeli olmalıdır.

MADDE 20

9 uncu madde (*) hükümleri saklı kalmak şartıyla, yardımlaşma taleplerinin yerine getirilmesi yardım istenen Taraf ülkesinde bilirkişilerin müdahalesinin ve 11 inci madde gereğince, tutuklu kişilerin naklinin doğurduğu masraflar dışında hiçbir masrafın ödenmesini gerektirmez.

* "10 uncu maddenin 3 üncü fıkrası" şeklinde değiştirilmiştir: bkz.21 Aralık 1969 tarihli ve 6/12694 numaralı Bakanlar Kurulu Kararı:RG 22 Aralık 1969-13380.

BÖLÜM VI **Kovuşturma ile ilgili İhbar**

MADDE 21

1) Bir Âkit Tarafça diğer bir Tarafın mahkemelerindeki kovuşturmalarla ilgili olarak yapılan her ihbar Adalet Bakanlıkları yolu ile yapılır. Bununla beraber, Akit Taraflar, 15 inci maddenin 6 ncı fıkrasında öngörülen yetkiyi kullanabilirler.

2) Yardım istenen Taraf bu ihbar hakkında yapılan işlemi bildirecek ve gerekiyorsa, alınan kararın örneğini gönderecektir.

3) 16 ncı madde hükümleri, işbu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen ihbarlara uygulanır.

BÖLÜM VII

Adli Sicillerle İlgili Bilgi Mübadelesi

MADDE 22

Âkit Taraflardan her biri, diğer Taraf tebalarına ilişkin olup adli sicile kaydedilmiş bulunan cezaî hükümler ve sonraki tedbirler hakkında ilgili Tarafa bilgi verir.

Adalet Bakanlıkları bu bilgileri yılda en az bir kere birbirlerine göndereceklerdir. Bahis konusu kişinin iki veya daha çok Akit Taraf tebası addedilmesi halinde, bu bilgi, kişi, ülkesinde mahkm olduğu Tarafın tabiiyetini taşımıyorsa, ilgili Taraflardan her birine verilir.

BÖLÜM VIII **Nihai Hükümler**

MADDE 23

1) Âkit Taraflardan her biri, işbu Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdiinde, Sözleşmenin belirli bir veya birkaç hükmünü saklı tutabilir.

2) Bazı hükümler hakkında ihtirazî kayıt ileri süren her Âkit Taraf, şartlar müsaade eder etmez, bunu geri alacaktır. İhtirazî kayıtların geri alınması Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildiri ile olur.

3) Sözleşmenin bir hükmü hakkında ihtirazî kayıt ileri sürmüş olan bir Akit Taraf, bu hükmün diğer Tarafça uygulanmasını ancak hüküm kendisinin kabul ettiği lde isteyebilir.

MADDE 24

Âkit Taraflardan her biri Sözleşmenin imzası veya onaylama veya katılma belgesinin tevdiinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile, işbu Sözleşmenin uygulanması bakımından, hangi makamları, adli makamlar olarak sayacağını bildirebilir.

MADDE 25

1) İşbu Sözleşme Akit Tarafların anavatan topraklarında uygulanır.

2) İşbu sözleşme, Fransa için, Cezayir ve deniz aşırı vilâyetlerde İtalya için, İtalyan idaresindeki Somali ülkesinde uygulanır.

3) Federal Almanya Cumhuriyeti, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile, işbu Sözleşmenin uygulanmasını Berlin Land'ına teşmil edebilir.

4) İşbu Sözleşme Hollanda Krallığının Avrupa'daki ülkesinde uygulanır. Anılan Krallık Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildiri ile Sözleşmenin uygulanmasını Hollanda Antillerine, Surinam'a ve Hollanda Yeni Ginesi'ne de teşmil edebilir.

5) İki veya daha çok Âkit Taraf arasında doğrudan doğruya varılacak Anlaşma ile, işbu Sözleşmenin uygulama alanı, bu Anlaşmaya der edilecek şartlar altında, işbu maddenin

1, 2, 3 ve 4 üncü fıkralarında belirtilen ülkelerden başka, Taraflardan birinin milletlerarası ilişkilerini sağladığı herhangi bir ülkeye teşmil edilebilir.

MADDE 26

1) 15 inci maddenin 7 inci fıkra ve 16 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, işbu Sözleşme uygulandığı ülkeler bakımından, iki Taraflı Andlaşma, Sözleşme veya Anlaşmaların, iki Âkit Taraf arasındaki ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımı düzenleyen hükümlerini kaldırır.

2) İşbu Sözleşme belirli bir alanda, bazı hallere münhasır karşılıklı adlî yardımlaşmayı düzenleyen veya düzenleyecek iki veya çok taraflı milletlerarası herhangi bir anlaşma hükümlerinde yer alan vecibeleri etkilemez.

3) Âkit Taraflar, ancak işbu Sözleşmenin hükümlerini tamamlamak veya Sözleşmede yer almış ilkelerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacı ile, aralarında Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardım ile ilgili iki veya çok taraflı anlaşmalar akdedebilirler.

4) Ceza işlerinde adlî yardımın iki veya daha çok Taraf arasında, ortak bir mevzuat veya ülkelerinde adlî yardım taleplerinin karşılıklı olarak uygulanması öngörülen özel bir rejim esasına dayanarak düzenlenmesi halinde, Taraflar bu alanda karşılıklı münasebetlerini işbu Sözleşmenin hükümlerine rağmen münhasıran bahis konusu usullere göre, yürütmekte serbest olacaklardır. Bu fıkra hükümlerine uygun olarak karşılıklı ilişkilerde işbu Sözleşmenin uygulanmasını bertaraf eden veya bertaraf edecek olan Âkit Tarafların, bu hususu Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderecekleri bir bildiri ile belirtmeleri gerekir.

MADDE 27

1) İşbu Sözleşme, Avrupa Konseyi üyelerinin imzasına açık tutulacaktır. Sözleşme onaylanacak ve onaylama belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

2) Sözleşme 3 üncü onaylama belgesinin tevdiinden itibaren 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3) İşbu Sözleşme, Sözleşmeyi sonradan onaylayan imzacılar bakımından, onaylama belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 28

1) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konseye üye olmayan her devleti, işbu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir. Bu davete ilişkin kararın, Sözleşmeyi onaylamış bulunan Konseyi Üyelerinin oybirliğiyle alınması gerekir.

2) Katılma, tevdiinden itibaren 90 gün sonra hüküm ifade eden bir katılma belgesinin Konsey Genel Sekreterine tevdi ile olur.

MADDE 29

Her Âkit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir bildiri ile, işbu Sözleşmeyi kendi bakımından feshedebilir. Bu fesih Konsey Genel Sekreterinin bildiriği aldığı tarihten itibaren 6 ay sonra hüküm ifade eder.

MADDE 30

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyelerine ve işbu Sözleşmeye katılmış olan her Devlet Hükümetine, aşağıdaki hususları bildirir:

- a) İmzacıların adları ve her türlü onaylama veya katılma belgelerinin tevdii;
- b) Yürürlüğe giriş tarihi;
- c) 5 inci maddenin 1 inci fıkrası, 7 inci maddenin 3 üncü fıkrası, 15 inci maddenin 6 ncı fıkrası, 16 ncı maddenin 2 inci fıkrası, 24 üncü madde, 25 inci maddenin 3 ve 4 üncü fıkraları ve 26 ncı maddenin 4 üncü fıkrası gereğince alınan her bildiri;
- d) 23 üncü maddenin 1 inci fıkrası hükümlerine uygun olarak yapılan ihtirazî kayıtlar;
- e) 23 üncü maddenin 2 inci fıkrası hükümlerine uygun olarak geri alınan ihtirazî kayıtlar;
- f) 29 uncu madde hükümleri gereğince alınan fesih bildirimleri ve bunların yürürlüğe gireceği tarih.

Yukarıdaki hükümleri onaylama zımında gereği gibi yetkili kılınmış, aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İşbu sözleşme, Fransızca ve İngilizce dillerinde ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde Strazburg'ta 20 Nisan 1959 tarihinde yapılmıştır. Avrupa Konseyi arşivlerine konacak olan bu tek nüshanın aslına uygun, onaylanmış örneklerini Genel Sekreter, imzacı veya Sözleşmeyi imzalayan veya katılmış devletlere gönderecektir.